

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 12 юни 2017 г.
(OR. en)

9309/17

ECOFIN 412
UEM 161
SOC 392
EMPL 306
COMPET 409
ENV 508
EDUC 236
RECH 192
ENER 231
JAI 491

БЕЛЕЖКА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Комитета на постоянните представители/Съвета
№ док. Ком.:	ST 9254/17 ECOFIN 383 UEM 132 SOC 361 EMPL 276 COMPET 378 ENV 478 EDUC 206 RECH 162 ENER 202 JAI 454 - COM)(2017) 522 final
Относно:	Препоръка за ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА относно националната програма за реформи на Румъния за 2017 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за конвергенция на Румъния за 2017 г.

Приложено се изпраща на делегациите посоченият по-горе проект за препоръка на Съвета, преработен и съгласуван в различните комитети на Съвета въз основа на предложението на Комисията (COM (2017) 522 final).

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от...

относно националната програма за реформи на Румъния за 2017 г.

и съдържаща становище на Съвета относно програмата за конвергенция на Румъния за 2017 г.

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики,¹ и по-специално член 9, параграф 2 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

¹ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

като има предвид, че:

- (1) На 16 ноември 2016 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за 2017 г. за координация на икономическите политики. Приоритетите на годишния обзор на растежа бяха одобрени от Европейския съвет на 9—10 март 2017 г. На 16 ноември 2016 г., въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета², Комисията прие Доклада за механизма за предупреждение, в който не посочи Румъния като една от държавите членки, за които ще се извърши задълбочен преглед.
- (2) Докладът за Румъния за 2017 г. беше публикуван на 22 февруари 2017 г. В него беше оценен напредъкът на Румъния в изпълнението на специфичните за държавата препоръки, приети от Съвета на 12 юли 2016 г., последващите действия във връзка със специфичните за страната препоръки от предходните години и напредъкът на Румъния по отношение на националните ѝ цели по стратегията „Европа 2020“.
- (3) На 5 май 2017 г. Румъния представи националната си програма за реформи за 2017 г. и програмата си за конвергенция за 2017 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.

² Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси (ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25).

- (4) Съответните специфични за всяка държава препоръки бяха отразени при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИ фондове) за периода 2014—2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета³, когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи промени в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба, в насоките относно прилагането на мерките, обвързващи ефективността на европейските структурни и инвестиционни фондове с доброто икономическо управление.
- (5) Между 2009 г. и 2015 г. Румъния се възползва от три програми за подкрепа на платежния баланс, управлявани съвместно от Комисията и Международния валутен фонд и с подкрепата на Световната банка. Плащания бяха извършени само в рамките на първата програма през 2009—2011 г., а тези през 2011—2013 г. и 2013—2015 г. бяха обезпечителни. Наблюдението след приключването на програмата, от името на Комисията, за контрол на възможностите на Румъния да изплати заемите, отпуснати по първата програма, започна през октомври 2015 г. и ще продължи до възстановяването на най-малко 70 % от заема, който е дължим през пролетта на 2018 г.

³ Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

- (6) Спрямо Румъния понастоящем се прилагат предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж. В своята програма за конвергенция за 2017 г. правителството планира да постигне номинален дефицит от 2,9 % от БВП през 2017 г. и 2018 г., както и неговото по-нататъшно постепенно намаляване до 2,0 % от БВП до 2020 г. Средносрочната бюджетна цел — структурен дефицит от 1 % от БВП — не се очаква да бъде постигната в рамките на програмата, т.е. до 2020 г. Преизчисленото⁴ структурно салдо се очаква да достигне -2,6 % до 2020 г. Според програмата за конвергенция съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП се очаква да се повиши от 37,6 % от БВП през 2016 г. до 38,3 % от БВП през 2018 г., след което да се понижи на 37,6 % от БВП през 2020 г. Макроикономическият сценарий в основата на тези бюджетни прогнози е благоприятен. Основният риск за спад в макроикономическата прогноза идва от по-слабото въздействие на фискалните и структурните мерки върху перспективите за растеж в краткосрочен и средносрочен план. В същото време необходимите мерки в подкрепа на планираните цели за дефицита все още не са достатъчно конкретни. Освен това проектът за закон за хармонизиране на заплатите представлява значителен риск за спад по отношение на бюджетната прогноза.

⁴ Салдо, коригирано спрямо фазата на икономическия цикъл и без отчитане на еднократните и временните мерки, преизчислено от службите на Комисията с помощта на общоприетата методология.

- (7) На 12 юли 2016 г. Съветът препоръча на Румъния да ограничи отклонението от средносрочната бюджетна цел през 2016 г. и да постигне годишна фискална корекция от 0,5 % от БВП през 2017 г., освен ако средносрочната бюджетна цел не бъде постигната с по-малко усилия. Въз основа на данни за резултатите за 2016 г. в Румъния беше констатирано значително отклонение от средносрочната бюджетна цел. В съответствие с член 121, параграф 4 от ДФЕС и член 10, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета на 22 май 2017 г. Комисията отправи предупреждение към Румъния, че през 2016 г. се наблюдава значително отклонение от средносрочната бюджетна цел. На ... [датата на приемане на ST 9999/2017] Съветът прие последваща препоръка⁵⁺, с която се потвърждава необходимостта Румъния да предприеме необходимите мерки, за да гарантира, че темпът на номинален растеж на нетните първични държавни разходи⁶ не превишава 3,3 % през 2017 г., което съответства на годишна структурна корекция от най-малко 0,5 % от БВП. Според прогнозата на Комисията от пролетта на 2017 г. съществува риск от значително отклонение от препоръчаната корекция през 2017 г.

⁵ Препоръка на Съвета от ... с цел коригиране на наблюдаваното значително отклонение от плана за корекции за постигане на средносрочната бюджетна цел в Румъния (ОВ ...).
⁺ ОВ: да се попълнят данните за публикуването на ST 9999/2017.

⁶ Нетните разходи на държавното управление се състоят от общите държавни разходи с изключение на разходите за лихви, разходите по програми на Съюза, които изцяло се покриват от приходи от фондове на Съюза, и недискреционните промени в разходите за обезщетения при безработица. Държавните разходи за бруто образуване на основен капитал се изглаждат за период от 4 години. Вzeti са под внимание дискреционните мерки по отношение на приходите или предвиденото от закона увеличаване на приходите. Еднократните мерки по отношение както на приходите, така и на разходите, се нетират.

- (8) През 2018 г., предвид състоянието на бюджета ѝ, от Румъния се очаква да продължи коригирането към средносрочната си бюджетна цел за структурен дефицит от 1 % от БВП. Според общоприетата матрица за корекция съгласно Пакта за стабилност и растеж, такава корекция се изразява в изискване за номинален темп на растеж на нетните първични държавни разходи, който не превишава 4,3 %. Това ще съответства на структурна корекция от 0,5 % от БВП. Ако политиката не бъде променена, съществува риск от значително отклонение от това изискване през 2018 г. Освен това в прогнозата на Комисията от пролетта на 2017 г. се предвижда дефицит по консолидирания държавен бюджет в размер на 3,5 % и 3,7 % от БВП през 2017 г. и 2018 г., което е над заложената в Договора референтна стойност от 3 % от БВП. Като цяло Съветът е на мнение, че ще бъдат необходими съществени допълнителни мерки, считано от 2017 г., за съобразяване с разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж, предвид силното влошаване на фискалните перспективи, в съответствие с препоръката, адресирана до Румъния на ... [датата на приемане на ST 9999/2017] с оглед коригиране на значителното отклонение от плана за корекции за постигане на средносрочната бюджетна цел.
- (9) Фискалната рамка на Румъния е стабилна, но не се прилага изцяло. Бюджетът за 2016 г. показва значително отклонение от средносрочната цел за структурен дефицит в размер на 1 % от БВП в нарушение на правилото за дефицита, заложено в националната фискална рамка. Бюджетът за 2017 г. допълнително се е отклонил от националните фискални правила. През 2016 г., както и през предходните години, румънските власти не са изпратили на парламента актуализиран вариант на фискалната стратегия до месец август — задължителния краен срок. В резултат на това съставянето на годишния бюджет не се е ръководило от средносрочната фискална стратегия.
- (10) Благодарение на подходящите капиталови буфери и нарастващата рентабилност, състоянието на банковия сектор продължи да се подобрява през 2016 г. Румънските власти поеха ангажимент да извършат цялостен преглед на качеството на активите и стрес тест на банковия сектор през 2018 г. Законът за погасяване на задълженията влезе в сила през май 2016 г., но рисковете в банковия сектор бяха смекчени до голяма степен от решението на Конституционния съд, съгласно което съдилища ще трябва да преценяват дали кредитополучателите отговарят на правните разпоредби относно случаите на затруднения. Наскоро беше постановено, че Законът за преобразуване на деноминирани в швейцарски франкове заеми, приет от парламента през октомври 2016 г., не съответства на конституцията. Независимо от това, честите законодателни инициативи продължават да представляват предизвикателство за правната предвидимост с възможно отрицателно въздействие върху нагласите на инвеститорите.

- (11) Отклонението от данъчно облагане е широко разпространено в Румъния и води до намаляване на данъчните приходи и данъчната справедливост и има сериозни последици за икономиката. В изпълнението на специфичната за държавата препоръка за подобряване на спазването на данъчното законодателство и събирането на данъците, Румъния е постигнала ограничен напредък. През 2016 г. процедурите за регистрация и възстановяване на ДДС бяха изменени и е в ход въвеждането в цялата страна на електронни касови апарати, свързани към данъчния орган. От 2017 г. се прилага специален режим по отношение на сектори, като хотелиерство, кетъринг и други свързани отрасли, в които данъкът се определя независимо от категорията на доходите. Освен това, бяха приети и ограничения по отношение на самостоятелната заетост и семейните предприятия, с цел възпиране на избягването на данъчно облагане. Подобряване на спазването на изискванията бе отбелязано през 2016 г. за данъчните декларации и плащанията, но съвместното данъчно облагане и трудовите инспекции и одити не успяха да постигнат по-добри резултати. Освен това прагът на оборота за данъчния режим за микропредприятията беше повишен значително, докато ставката беше намалена, което дава възможност за спазване на данъчното законодателство в ущърб на бюджетните приходи. Секторният подход и подходът по категории към корпоративното данъчно облагане носят риск за налагане на административна тежест както за предприятията, така и за данъчните органи и не благоприятстват подобряването на събираемостта на данъците.
- (12) Разпределението на разполагаемия доход на домакинствата (отчитащо големината на домакинството) е особено неравномерно в Румъния, което накърнява нейния потенциал за устойчив и приобщаващ растеж. Най-богатите 20 % от населението разполагат с доход над осем пъти по-висок от този на най-бедните 20 %. Това съотношение е значително по-високо от средното за Съюза. Неравенствата се определят до голяма степен от неравенството в достъпа до здравеопазване, образование, услуги и до пазара на труда. Освен това разликата между неравенството в доходите преди и след приспадането на данъците и социалните плащания е сред най-малките в Съюза. Социалният референтен индекс в основата на най-важните социални обезщетения не е актуализиран от въвеждането му през 2008 г. Недекларираният труд, включително „плащането на ръка“, продължава да бъде широко разпространен и продължава да се отразява негативно върху данъчните приходи, води до изкривяване на икономиката и поставя под въпрос справедливостта и ефективността на данъчната и социалноосигурителната система. Бяха предприети съвместни национални проверки от страна на данъчната администрация и инспекторатите по труда като част от пилотен проект, но до момента това не е довело до системно въздействие. Не са насочени ресурси към секторите с най-висока степен на риск от отклонение от данъчно облагане, ограничено внимание се отделя на плащанията на ръка и принудителните мерки имат предимство над превантивните.

- (13) Резултатите на пазара на труда се подобриха през 2016 г., когато нивото на безработицата достигна ниските си предкризисни стойности. Работната сила продължава да намалява, тъй като населението застарява и емиграцията продължава да е висока. Ниската безработица се съчетава с един от най-високите проценти на неактивност в Съюза. Процентите на заетост и активност за младите хора, жените, нискоквалифицираните работници, хората с увреждания и ромите в частност са много под средните за Съюза. Броят на младите хора, незаети с работа, учене или обучение, все още е много висок.
- (14) Въпреки че намалява, рискът от бедност или социално изключване е много висок, особено за семействата с деца, лица с увреждания, роми и населението в селските райони. През 2016 г. беше приет всеобхватен пакет за борба с бедността при едно преориентиране на политиката към засилено предоставяне на услуги, насочени към определени групи от населението. В пакета се предвижда пилотен проект за изграждане на интегрирани услуги в маргинализирани общности. Реализацията му в цялата страна значително ще подобри предоставянето на интегрирани услуги, което понастоящем е ниско. За изпълнение на поредицата от специфични за държавата препоръки е приет Законът за минималния доход, който ще влезе в сила през 2018 г. Минималният доход за приобщаване увеличава адекватността и обхвата на социалното подпомагане. Той съчетава пасивна подкрепа със задължителни активни мерки и инспекции на пазара на труда. Потенциалът му за активизиране обаче е скромнен, доколкото целта е мерките за активна политика на пазара на труда да достигнат 25 % от бенефициерите до 2021 г.
- (15) Политиките за стимулиране на трудовата активност бяха засилени в контекста на реформирането на Националната агенция по заетостта. Реформите включват по-специализирана подкрепа и интегрирани услуги за търсещите работа и работодателите. Обсегът и услугите, предлагани на младите хора, незаети с работа, учене или обучение, се подобряват. При все това, политиките за стимулиране, предложени на групите, които са най-отдалечени от пазара на труда, продължават да бъдат ограничени и предложените наскоро мерки за стимулиране вече не са съсредоточени върху тези специфични групи. Техният мащаб и връзка със социалните услуги е недостатъчен, за да доведе до значително повишаване на участието на работната сила за тези групи в частност.
- (16) Адекватността на пенсиите и бедността в напреднала възраст имат значително измерение, свързано с равенството между половете, доколкото при равни други условия, по-ниската пенсионна възраст за жените води до по-ниски пенсионни права. Румъния е една от много малкото държави членки, които не предвиждат пенсионната възраст на жените да се доближи до тази на мъжете. Законът за изравняване на пенсионната възраст на мъжете и жените беше представен в Парламента през 2013 г. До момента той е приет единствено от Сената.

- (17) Като се имат предвид промените в производителността, сближаването на доходите и конкурентоспособността на Румъния, увеличенията на заплатите в публичния и частния сектор заслужават специално внимание. Увеличенията на заплатите в публичния сектор имат потенциала да засегнат и частния сектор, като окажат въздействие върху конкурентоспособността на Румъния. Равнището на минималната работна заплата в Румъния, макар и все още да е сред най-ниските в Съюза, значително нарасна през последните години. Увеличения *ad hoc* на минималната заплата повишиха значително дела на работещите на минимална работна заплата и доведоха до силно свиване на заплатите на най-нископлатената категория в последно време. За изпълнение на специфична за държавата препоръка в началото на 2016 г. беше създадена тристранна работна група, която да установи механизъм за определяне на минимална заплата, основан на обективни икономически и социални критерии, както и критерии, свързани с пазара на труда. Работата на групата обаче бележи значителни закъснения и трябва да бъде активирана по подходящ начин. Социалният диалог продължава да се характеризира със слабо колективно договаряне на секторно равнище и със институционални слабости, които ограничават ефективността на реформите.

(18) Достатъчните основни умения са от ключово значение за намиране и запазване на добри и стабилни работни места и успешно участие в икономическия и социалния живот. Международните проучвания показват големи слабости в основните умения сред румънските младежи. Високият процент на преждевременно напускащите училище, ниската степен на завършено висше образование и силната емиграция водят до недостиг на квалифицирана работна ръка. Ограничен е достъпът до качествено общо образование в селските райони, и по-специално за ромските деца. Трудностите при привличане на добри учители в училищата в селските райони и в училищата с преобладаващо присъствие на ромски деца, съчетано със сегрегация и често с дискриминационно отношение, води до по-ниски образователни постижения на децата от ромски произход. В отговор на нееднократните специфични за държавата препоръки Румъния прие и започна да изпълнява стратегия във връзка с преждевременното напускане на училище. Последните мерки включват интегрирани интервенции, пилотна програма за предоставяне на топла храна, подобряване на възстановяването на разходите за пътуване, социални ваучери за насърчаване на предучилищното образование на бедните деца. Мерки с финансиране от Съюза, основаващи се на отделни проекти, които целят повишаване на качеството на преподаване в училищата в неравностойно положение, са планирани за есента на 2017 г., като в момента е в ход макар и непълно модернизиране на учебните програми. Подобрено беше законодателството за борба със сегрегацията, включително укрепването на мандатите на училищните инспектори в тази област. Въпреки това все още липсва методика за мониторинг. Необходими са допълнителни стъпки за постигането на устойчив напредък в борбата срещу социално-икономическото неравенство в образованието. До момента гаранцията за младежта достига само частично до тези, които напускат училище, и програмите за втори шанс не са лесно достъпни. Системата за професионалното образование и обучение не е достатъчно съобразена с нуждите на пазара на труда и участието в обучението за възрастни е много ниско.

- (19) Населението на Румъния страда от слабите резултати в областта на здравеопазването. Достъпът до качествено здравеопазване е възпрепятствано от недостига на здравни специалисти, недостатъчното финансиране и прекалено голямото разчитане на болнични заведения, както и от корупцията, засягащи хората с ниски доходи и селските райони в частност. Освен неофициалните плащания на здравни работници, корупцията е свързана и с обществените поръчки в болниците, застрахователни измами и подкупи за удостоверения, даващи право на обезщетения. За изпълнение на специфична за държавата препоръка и в светлината на предварителните условия за периода на финансиране от Съюза 2014—2020 г. Румъния предприе някои мерки на политиките за преминаване от болнични към извънболнични грижи. Бяха разработени регионални планове за здравеопазване, за да се идентифицират потребностите от инфраструктура и услуги, и се наблюдава изпълнението на националната здравна стратегия. В съответствие с Националната стратегия за борба с корупцията за периода 2016-2020 г. беше прието законодателство за реформиране на системата за обратна връзка относно неформалните плащания, а заплатите на специалистите в областта на здравеопазването бяха повишени. В стратегията за борба с корупцията се предвиждат всеобхватни мерки в здравеопазването, включително насърчаване на отчетността и прозрачното набиране на управители на болнични заведения. Въпреки това, укрепването на грижите на нивото на общините, на амбулаторните грижи и на системите за насочване е все още в начална фаза, неофициалните плащания продължават да бъдат широко разпространени, прозрачността в управлението на болничните заведения все още не е осигурена и все още се очаква приемането на национална стратегия за работната сила в здравния сектор.
- (20) Административният капацитет и капацитетът за изготвяне на политики на Румъния страда от непрозрачност на процесите и на вземането на решения, тежки административни процедури, недостатъчно използване на качествени факти, слаба координация между секторните политики и широко разпространена корупция. Напредъкът в реформата на публичната администрация е ограничен. Организационните структури остават нестабилни, което се отразява на независимостта и ефективността на публичната администрация. Стратегиите на държавната администрация бяха лансирани през 2016 г., но в законодателната уредба все още не са включени някои от основните им цели, по-специално по отношение на обективните критерии за набиране на персонал, оценяването и възнаграждаването за постигнати резултати. Предлага се равнищата на заплащане да бъдат хармонизирани до известна степен, но не съществува ясна връзка между постигнатите резултати и възнаграждението на централно и местно равнище. Капацитетът и авторитетът на Националната агенция за държавната администрация трябва да бъдат допълнително укрепени. Някои от мерките за прозрачност при определянето на политиките, чието прилагане започна през 2016 г., са на път да отпаднат. Стратегическото планиране и оценката на регулаторното въздействие не са твърдо установени в административна практика.

- (21) Недостатъчните в качествено и количествено изражение транспортни инфраструктури са сред основните пречки за икономическото развитие в Румъния. За да се справи със свързаните с тях недостатъци, в отговор на специфична за държавата препоръка през есента на 2016 г. Румъния прие генералния план за транспорта. За ускоряване на инвестициите в пътната инфраструктура, управлението на инфраструктурните инвестиции е било разделено от органа, натоварен с управлението на инфраструктурата. От средата на 2017 г. трябва да започне да функционира орган, създаден през 2016 г. за реформиране на системата на железопътния транспорт.
- (22) Напоследък Румъния има един от най-високите инвестиционни коефициенти в Съюза. Все пак през 2016 г. публичните инвестиции намаляха, което се дължи и на ниското усвояване на фондовете по линия на Съюза. Високият процент на усвояване и ефективното използване на финансирането от Съюза са от решаващо значение за Румъния, за да се използва нейният потенциал за развитие в ключови сектори като транспорта или третирането на отпадъците, по-специално. Качеството на публичните инвестиции беше възпрепятствано от слабости в управлението и променящите се приоритети, наред с други причини. В отговор на специфична за държавата препоръка, не беше постигнат голям напредък в укрепването на определянето на приоритети и подготовката на проекти за публични инвестиции. От август 2016 г. насам от министерствата се изисква да отчитат инвестиционните приоритети в плановете си за разходване на средства, но не са предприети други стъпки за повишаване ролята на Министерството на финансите при определяне на инвестиционните приоритети и за по-добро координиране на подготовката на проекти за публични инвестиции между министерствата. Все още не са приети националният план за управление на отпадъците и програмата за предотвратяване на образуването на отпадъци — приемането се очакваше в края на 2016 г. Плановете са необходими също така за подобряване на управлението и прилагането на нормативните изисквания с цел насочване на национални средства и средства по линия на Съюза за постигане на екологичните стандарти на равнището на Съюза.

- (23) Ефективните обществени поръчки са от ключово значение за постигане на стратегическите цели и за посрещане на основните политически предизвикателства за Румъния, включително ефикасността на публичните разходи, модернизацията на публичната администрация, борбата срещу корупцията и насърчаването на иновациите и на устойчивия и приобщаващ растеж. Това е също така от основно значение за доверието на гражданите в публичните органи и демокрацията. Неотдавна Румъния предприе стъпки за прилагане на стратегията за обществените поръчки и плана за действие. Като последващо действие на Закона за обществените поръчки, който е в сила от май 2016 г., през юни 2016 г. беше прието законодателство за изпълнение в областта на обществените поръчки и обществените поръчки в сектора на комуналните услуги, вторичното законодателство относно договорите за обществени поръчки беше прието в края на 2016 г., а в националната програма за обществените поръчки са предвидени мерки за превенция и контрол на корупцията. Въпреки това все още не са приети редица ключови мерки в стратегията, като например засилените проверки и други мерки за борба с корупцията, цялостно прилагане на електронните обществени поръчки и обучението на длъжностните лица по обществените поръчки.
- (24) В Румъния над 45 % от населението живее в селски райони, които продължават да изостават значително от градските райони по отношение на заетостта и образованието, достъпа до услуги и инфраструктура и материалното благосъстояние. В отговор на специфична за държавата препоръка за подобряване на достъпа до интегрирани обществени услуги, разширяване на основната инфраструктура и насърчаване на диверсификацията на икономиката, по-специално в селските райони, през 2016 г. Румъния прие цялостен пакет от мерки за развитие на селските райони, модернизиране на малките земеделски стопанства, подкрепа за неселскостопанските МСП, инвестиции в инфраструктурата, включително в социалните услуги и образованието, както и за официализиране на заетостта. Техният дългосрочен успех ще зависи от капацитета за реализация на пилотни действия в по-голям мащаб и за ефективно насочване и усвояване на наличното финансиране от Съюза.

- (25) Държавните предприятия играят важна роля в икономиката, по-специално в ключовите инфраструктурни сектори. Слабостите в управлението на държавните предприятия водят до по-ниска доходност в сравнение с частните партньори, което има отрицателно въздействие върху публичните финанси. В изпълнение на специфична за държавата препоръка, Румъния постигна значителен напредък за подобряване на корпоративното управление на държавните предприятия. През есента на 2016 г. бяха бързо приети подзаконовите нормативни актове за прилагане на основното законодателство относно корпоративното управление на държавните предприятия. Законодателната рамка следва добрите международни практики относно прозрачността при назначаването на членовете на управителните съвети и на управлението на държавните предприятия и предоставя на Министерството на финансите конкретни правомощия за правоприлагане и мониторинг. Бяха предприети също така мерки за повишаване на осведомеността за новите разпоредби сред местните органи и бюджетната информация относно държавните предприятия бе публично оповестена. Все пак, закъсненията при назначаването на професионални ръководни кадри, поражда опасения по отношение на по-нататъшното прилагане.
- (26) Конкурентоспособността на Румъния страда от слабости в неразходната конкурентоспособност и от структурни пречки пред преминаването към икономика с по-висока добавена стойност, сред които са сложните административни процедури. В изпълнение на специфична за държавата препоръка, през 2016 г. Румъния прие няколко законодателни акта за опростяване на административните процедури и за улесняване на връзката между гражданите и публичната администрация, които обаче са ограничени до малък брой процедури.
- (27) Корупцията, която продължава на всички нива, остава пречка за извършването на стопанска дейност. Румъния е постигнала съществен напредък по голяма част от реформата на съдебната система и в борбата с корупцията по високите етажи. Въпреки това, остават важни стъпки за решаване на проблемите в тези области, така че реформите да са устойчиви и необратими. Беше постигнат известен напредък по отношение разработването на по-нататъшни мерки за предотвратяване и борба с корупцията, особено в местното управление, но все още са налице значителни предизвикателства по отношение на ефективното прилагане на националната стратегия за борба с корупцията, приета през 2016 г. Изискват се усилия по отношение на зачитането на независимостта на съдебната система в обществения живот на Румъния, финализирането на реформите на наказателния и гражданския кодекс и гарантирането на ефективността на изпълнението на съдебните решения. В рамките на механизма за сътрудничество и проверка Румъния получава препоръки в областта на съдебната реформа и борбата с корупцията. Ето защо тези области не са включени в специфичните за Румъния препоръки.

- (28) В контекста на европейския семестър за 2017 г. Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Румъния и го публикува в доклада за страната за 2017 г. Тя оцени също програмата за конвергенция за 2017 г. и националната програма за реформи за 2017 г., както и предприетите последващи действия във връзка с препоръките към Румъния, отправени през предходните години. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива бюджетна и социално-икономическа политика в Румъния, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на Съюза предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на равнище Съюз към бъдещите решения на държавите членки.
- (29) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за конвергенция за 2017 г., като становището⁷ му е изразено по-специално в препоръка 1 по-долу.

ПРЕПОРЪЧВА на Румъния да предприеме следните действия през 2017 г. и 2018 г.:

1. През 2017 г. да осигури съответствие с препоръката на Съвета от ... [*датата на приемане на ST 9999/2017*] с оглед на коригирането на значителното отклонение от плана за корекции за постигане на средносрочната бюджетна цел. През 2018 г. да положи значителни усилия във фискалната област в съответствие с изискванията на предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж. Да гарантира пълното прилагане на фискалната рамка. Да засили спазването на данъчното законодателство и събирането на данъци. Да води борба срещу недекларирания труд, включително чрез гарантиране на системното използване на интегрирания контрол.
2. Да укрепи целенасочените политики за активизиране и интегрираните обществени услуги, като съсредоточи усилия върху онези групи, които са най-отдалечени от пазара на труда. Да приеме законодателство за изравняване на пенсионната възраст за мъжете и жените. Да създаде прозрачен механизъм за определяне на минимална заплата след консултация със социалните партньори. Да подобри достъпа до качествено общо образование, по-специално за ромите и децата в селските райони. В здравеопазването да направи преход към извънболничните грижи и да предотврати неофициалните плащания.

⁷ Съгласно член 9, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

3. Да приеме законодателство за гарантиране на професионална и независима държавна администрация, като прилага обективни критерии. Да укрепи определянето на приоритети и подготовката на проекти за публични инвестиции. Да осигури своевременно цялостно и устойчиво прилагане на националната стратегия за обществените поръчки.

Съставено в Брюксел на ... година.

За Съвета
Председател
